

Förskolan Hemsö
Södra Jordbro Förskolor
Plan mot diskriminering och
kränkande behandling

Haninge
kommun

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Förskolechefen - ska ansvara för att planen upprättas, genomförs, utvärderas och revideras.

PUG gruppen ansvarar för att planen implementeras, genomförs och utvärderas ihop med kollegor på avdelningen. Alla som arbetar på förskolan ska ansvara för att aktivt följa de normer och värden som anges i planen samt påtala eventuella brister eller nya behov.

Vår vision

Vi vill att vårt arbete i Södra Jordbro skapar framtidstro och gör skillnad för våra barn och familjer. Vi värnar om välkomnande, öppenhet och kritiskt tänkande i våra pedagogiska verksamheter. Vi lär oss tillsammans och utvecklar våra olika förmågor. Vi arbetar för att lyfta fram värden som för oss utgör grunden för en demokratisk förskola.

Planen gäller

2018-09-01 till 2019-08-31

Barnens delaktighet

Genom pedagogisk dokumentation och ett aktivt lyssnande ska barnens röst och mening alltid finnas med och prioriteras. Vi utgår från ett hela dagen perspektiv där hänsyn till barnens behov och rätt till en god och innehållsrik verksamhet ska genomsyra hela dagen. Trygghetsvandringar och samtal kring hur barnen upplever förskolan (Utifrån ålder) ska göras höst och vid behov.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I Södra Jordbro förskolors gemensamma förbättringsområden finns föräldrars trygghet och delaktighet som viktig del. Detta område knyter an till vårt arbete med kränkande behandling. Den dagliga kontakten är viktig, VH ska få information om hur dagen varit – det skapar trygghet och tillit, mitt barn är sett! Genom att bjuda in VH att delta i vår verksamhet genom tex familjeträffar, fixarkvällar och olika hemuppgifter vill vi skapa delaktighet.

Personalens delaktighet

Vi ska arbeta för att hitta likvärdigt förhållningssätt så barnen bemöts likvärdigt oavsett pedagog. "Alla barn är allas barn". Den som ser en "konflikt" hjälper till att lösa den. Den personen som är med och löser informerar barnens avdelningspedagoger och vad som hänt. Pedagogerna på varje avdelning gör en kartläggning i miljöer inne och ute för att synliggöra var kränkningar kan ske och då kunna agera för att motverka (i september, oktober). Utifrån den reviderade mallen för SKA där kränkande behandling är med som en del, delar vi upp planen utifrån aktualitet (uppdelningen görs på förskole PUG hösten 2018) och varje avdelning går igenom vad som gjorts, hur och hur vi gör framåt månadsvis under avdelningsreflektion v 4 på schemat – SKA-mall.

Förankring av planen

Aktivt arbeta med och utvärdera utvalda områden månadsvis som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Alla ska känna till planen och veta vad och hur vi arbetar mot kränkningar och aktivt arbeta för likabehandling

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Representanten från PUG gruppen har gått igenom fjolårets plan för att utvärdera, revidera och strukturera upp delmål för SKA.

Till nästa vår (2019) – varje avdelning går igenom och markerar vad som gjorts, varit bra, vad som kan tas bort och vad vi behöver lägga till (Allas delaktighet) under maj månad.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Utvecklingsledare och PUG deltagare (avdelningsansvariga).

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det som kom fram vid utvärderingen var att planen inte varit det verktyg som vi vill att den ska vara . Vi vill och kommer använda den på ett mer konkret sätt framöver och i vår SKA kommer vi ha olika delar/mål som vi kommer jobba med och följa upp. Vi kommer även se till att planen finns på varje avdelning och att den utvärderas avdelningsvis för mer delaktighet och kunskap kring hur vi ska jobba både förebyggande och när det händer något.

Vi såg att inte innehållet, texten, inte sa **vad** vi ska jobba för och att vissa delar inte längre är aktuella så detta har arbetats om. Vi har haft många diskussioner kring innehållet – vad står det och vad betyder det? Avdelningsansvariga är ansvariga för att delge detta till kollegor på avdelningen så alla förstår innehållet. Vi behöver göra planen levande och hoppas på att åstadkomma det genom att välja ut områden att fördjupa oss i vid SKA månadsvis – då vi går igenom en del i taget kollar av att vi följer det som står och utvärderar.

Vi har tagit fram olika verktyg för att kunna ta emot och behålla personal eftersom vi tror att genom att behålla personal kan vi utveckla och skapa en bra förskoleverksamhet med trygghet i botten för alla våra barn och familjer.

En tydlig och informativ vikariepärm, samt introduktionsplan för nyanställda. Introduktionsplan för nyanställda som innehåller en kontaktperson, en mentor och en introduktionsutbildning.

Barn eller personal med allvarlig sjukdom ska ha en handlingsplan. Inga barn får hämtas av annan än VH om den inte meddelat det – muntligt eller via den blankett vi skapat där VH kans skriva vilka som alltid får hämta barnet, vid oklarheter ringer vi VH.

Våra rutiner kring kränkingsanmälningar finns numer på Unikum, DF-respons där vi fyller i vad som skett och arbetar fram åtgärder.

Årets plan ska utvärderas senast

2019-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen utvärderas sent på våren (maj) avdelningsvis för att sen kunna utvärderas för hela förskolan och sen revideras utifrån utvärderingen. Systematiska Kvalitets Arbetet ska ligga som grund för utvärderingarna. ALLT detta ska vara klart senast 31 augusti 2019.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

All personal har ett gemensamt ansvar.

Främjande insatser mot kränkande behandling

Namn

Hemsö 2018/2019

Mål och uppföljning

Alla föräldrar ska känna sig trygga med att lämna sina barn på Hemsö, Södra Jordbro Förskolor och veta att barnen behandlas med respekt av alla anställda och inte utsätts för kränkningar.

Alla barn ska ha samma möjlighet att prova alla material och delta i alla aktiviteter. Våra dagar kan se olika ut och det är viktigt att behålla lugnet även när det är stressigt. Stress och irritation smittar av sig på barnen och kan leda till kränkningar av barnen. Personalen ska be om hjälp i situationer som de känner är svåra, genom att vända sig först och främst till kollegor och närmsta ledare och/eller kurator. Barnen ska få lära sig förhandla och komma överens med varandra. Barnen ska få bli mer delaktiga i sin vardag.

Insats

Vi skapar rutiner och strukturer för att tydliggöra vem som gör vad och när – det skapar trygghet och frigör tid. Tid som vi kan använda TILLSAMMANS med barnen och som gör att vi kan upptäcka och motverka att kränkningar sker. Barn får aldrig lämnas ensamma utan tillsyn av vuxen. Den som upptäcker brister i rutiner och/eller strukturer ska lyfta det med kollegor och närmsta ledare så att åtgärder kan vidtas. När en kränkning sker, ska inblandande barns vårdnadshavare kontaktas omgående via telefon. Det ska även göras en anmälan genom DF respons på Unikum. Där följer vi upp och får information om hur vi går vidare – vem som gör vad. Ledare/kurator ska informeras om vad som hänt.

Vi ska aktivt arbeta med vårt (pedagogernas) förhållningssätt till barnen - att förstärka positiva beteenden och motverka negativa b.la. genom att **inte** använda meningar med **inte** eller som är hotande eller straffande. Vi vill jobba med barngruppen på olika sätt – dela gruppen i mindre grupper eller arbeta i helgrupp utifrån syfte och behov. Genom att göra olika, skapar vi förutsättningar för alla, att i olika gruppkonstellationer få träna sig i förhandling att få delta, "våga" synas och höras. Vi bygger organisationen på att vi alla hjälps åt, ser till hela förskolan och även till hela Södra Jordbros bästa. Vi fördelar personal och barn utifrån avdelningars, förskolors behov. Vi ser en styrka i att samarbeta, både inne/ute under förmiddagen/eftermiddagen. Vi förändrar vårt schema och behov av bemanning för att säkerställa att det finns som mest personal när det finns som mest barn och utifrån verksamhetens behov.

För att föräldrar ska känna trygghet och ha tillit till personalen har vi som målsättning att lära oss alla barns namn och vidare föräldrars, för ett respektfullt möte där vi talar om att "vi ser dig och du är betydelsefull". Vi hälsar på alla och försöker med blick, kroppsspråk och välkomnande ord välkomna familjer respektfullt. När föräldrar frågar något som vi inte kan svara på är det viktigt att vi tydliggör att vi lyssnat och att vi ska återkomma med ett svar senare eller hänvisa till rätt person. Det är viktigt att vi alltid förhåller oss professionella i vårt bemötande gentemot föräldrar, barn och kollegor.

Vi delar upp oss på två gårdar på morgonen (från ca 8.00 eller när vi bedömer att det fungerar) - för att öka säkerheten, tillsynen av barn samt skapa bättre förutsättningar för att välkomna och gå i dialog med våra familjer.

Vi arbetar för att flera gånger under året bjuda in våra familjer till träffar, dialog och samtal *för att skapa tillit, delaktighet och att vi alla tillsammans arbetar för barnens bästa*

Utvecklingssamtal/ avslutningssamtal sker en gång per år i mars-maj, tänk på att börja i tid för att minska stressen.

För att undvika stress som kan leda till att personalens kroppsspråk och röst kan uppfattas som hård, skrämmande och därmed kränkande, är det viktigt att undvika dessa situationer och arbeta förebyggande. tex gå in några barn i taget för att på- och avklädningssituationen ska bli lugn, gå till och från matsalen några i taget, taget. Det är viktigt att personalen aldrig använder straffande eller hotande meningar utan vi försöker förstärka positiva beteenden och resonerar med barnen.

Ansvarig

All ansvarig personal.

Datum när det ska vara klart 190831

Främjande av likabehandling oavsett kön

Mål och uppföljning

Vi ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i verksamheten. Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer och fördomar kring kön och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv (till exempel det finns inga flick –och pojkleksaker) ihop med en interkulturell pedagogik. Barnen ska känna stolthet över sig själva oavsett kön. Vi ska ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten – och lika stort utrymme. Vi ska skapa förutsättningar för att barnen ska kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Insats

Vi jobbar aktivt med material som inte är köns kodat. Vi har ett samarbete med vårt återbrukscenter i kommunen, Kremima, återbruksmaterial är könsneutralt. Vi har även en inköpsgrupp som ser över vilket material som köps in, utifrån likvärdighet, kön och hållbarhetsperspektiv. Vi ser barnen som individer och inte utifrån kön. Vi ska använda litteratur som belyser könen på olika sätt och ur olika perspektiv tex prinsessanböckerna, Zlatan, Gittan och genom det skapa förutsättningar att reflektera över och diskutera olikheter, där olikheterna lyfts fram som berikande.

Ansvarig

All ansvarig personal.

Datum när det ska vara klart

2019-08-31

Främjande av likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer kring etnisk tillhörighet och fördomar om etniska grupper och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt och interkulturellt pedagogiskt perspektiv. Barnen ska känna stolthet över sig själva och sin etniska tillhörighet. Vi ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om olika etniska grupper. Vi ska uppmärksamma flerspråkighet på ett positivt sätt. Vi ska arbeta aktivt för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar.

Insats

Alla familjer ska känna sig välkomna, det är ALLA pedagogers skyldighet att se till att detta sker. Vi använder tolkhjälp när det behövs; i första hand de språkresurser vi har genom pedagoger på förskolan och i Södra Jordbro förskole område, i andra hand tolkförmedlingar. Detta för att alla familjer ska få information som de förstår, kunna ställa frågor och känna delaktighet. Vi gör en språkkartläggning vid inskolning för att få fatt i vilka språk barnen talar hemma.

Vi använder pedagogisk dokumentation för att skapa kommunikation och synliggöra barnet. Vi har pedagoger med olika bakgrund och språk vilket skapar trygghet för familjerna. Vi ordnar årligen en kulturfest där vi synliggör och uppmärksammar våra olika kulturer tillsammans med våra familjer.

Vi erbjuder en mängd olika böcker på olika språk för att lyfta flerspråkighet och få in en bokkultur.

Ansvarig

All ansvarig personal

Datum när det ska vara klart

2019-08-31

Främjande av likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Verksamheten och miljöerna ska ta hänsyn till barnens olika förutsättningar och utformas så att alla barn kan delta. Lag om sekretess måste alltid följas.

Insats

Miljö och arbete anpassas för barngruppen. Alla barn med särskilda rättigheter har rätt till en individuell plan, ansökning av extra resurser görs till avdelningen, i samråd med kurator och vårdnadshavare. Vi har startat upp ett barnhälsoteam som ska träffas kontinuerligt för att arbeta för

att rätt stöd och förutsättningar skapas, på ett likvärdigt sätt oavsett vilken förskola barnet går på. Alla samtal och kontakt med föräldrar eller stödinsatser angående barn med behov särskilda rättigheter görs i samråd med kurator. Vi samarbetar med olika resursenheter så som resurscentrum, barnpsykiatri (Prima, BUP), BVC, Autismcenter eller liknande, men detta ska alltid gå via kurator eller förskolechefen.

Ansvarig

All ansvarig personal.

Datum när det ska vara klart

2019-08-31

Främjande av likabehandling oavsett sexuell läggning

Mål och uppföljning

Vi ska skapa förutsättningar för att barnen ska utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om sexuell läggning. Vi ska välkomna och bemöta alla former av familjekonstellationer. Vi ska synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer i verksamheten utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Insats

Att i samtal med barnen vara uppmärksam på hur vi pratar, att inte förmedla stereotypa roller utifrån normkritiskt perspektiv, kärlek är mellan olika individer.

Vi tar bort begreppet familjer för att ersätta detta med vårdnadshavare istället.

Ansvarig

All ansvarig personal.

Datum när det ska vara klart

2019-08-31

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Genom trygghetsvandringar inne och ute ska vi synliggöra eventuella områden där kränkningar kan ske och vi kan hitta åtgärder. Barnen ska göras delaktiga efter förmåga – gå runt, visa och prata om områden ute och inne eller genom frågor. Vi diskuterar med barnen om det finns områden inne eller ute som de känner sig rädda eller otrygga. Genom pedagogiska dokumentationer vill vi belysa barnens tankar kring miljö och material och annat som vi kan använda för att synliggöra eventuella problemområden eller problemmaterial och hitta sätt att bemöta det.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling

Hur barn och föräldrar ska involveras i kartläggningen

Genom pedagogisk dokumentation och ett aktivt lyssnande ska barnens röst och mening alltid finnas med och prioriteras. Genom ett medvetet och kontinuerligt arbetssätt för att få snabbare återkoppling med våra familjer när en kränkning, incident eller konflikt uppstår, vill vi skapa en aktiv dialog kring förskolans normer och värden. Planen finns tillgänglig där föräldrar kan ta del av den och lämna reflektioner; göra invändningar.

Hur personalen ska involveras i kartläggningen

Pedagogerna ska själva utföra kartläggningar där de tittar på hur och i vilka områden de kan förebygga kränkande behandling.

Resultat och analys

Pedagogerna diskuterar resultatet och avdelningsvis kommer fram till åtgärder.

Förebyggande åtgärder

Mål och uppföljning

Trygghet: vårdnadshavarna ska känna sig trygga i att lämna sina barn på förskolan och barnen ska känna sig trygga i att vara på förskolan.

Åtgärd

Rutin/struktur på gården. Tänka att alla barn är allas barn, vi har alla samma ansvar. Detta kan i sin tur skapa en trygghet hos föräldrarna, att de kan känna sig trygga med att lämna sina barn hos all personal och inte behöva leta efter personal från deras avdelning. Viktigt att välkomna alla barnen, både ute och inne. Kontakta föräldrarna omgående om någonting händer.

Vårt förhållningssätt är viktigt, att alla barn synliggörs och får vara den de är och känna sig lika värd. Dagar kan se olika ut och vi behöver behålla lugnet även i stressiga situationer, när pedagogerna är stressade ökar risken för kränkningar av barnen. Barnen ska få lära sig förhandla och komma överens. Vi ska bemöta alla barn utifrån den de är – alltså de barn som har större makt och de som har svårt att göra egna val – så de får möjlighet utveckla sin sociala kompetens. Vi skolar in barn till förskolans verksamhet inte till enskild pedagog. Alla barn ska få samma möjlighet till utveckling och utforskande oavsett ålder, kön och funktionskillnader.

Vi ska ha planerade aktiviteter både ute och inne. Personalen ska sprida ut sig över gården. På avdelning under verksamhetstid ser avdelningspersonalen till att ingen utsätts för kränkning genom att vara nr varande och organisera avdelningsarbetet t.ex. 2 pedagoger sköter den pedagogiska verksamheten och en löpare som hjälper till med andra sysslor.

Motivera åtgärd

Genom bra rutiner, närvarande pedagoger, skapar vi en tryggare och mer inkluderande miljö för alla. Risken för kränkning mellan barn sker i störst utsträckning vid icke planerad verksamhet, fri lek samt vid övergångar mellan ute/innevistelse, i toalettsituationer och andra tillfällen. Därför får aldrig barn lämnas ensamma.

Ansvarig

All ansvarig personal.

Datum när det ska vara klart

2019-08-31

Rutiner för akuta situationer

Policy

På förskolan Hemsö ska det råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling. Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn:

1. Varje form av konflikt som uppmärksammas av en vuxen bearbetas direkt.
2. Vid misstanke om kränkning överlämnas misstanken till personal i den verksamhet barnet tillhör.
3. personal på avdelningen tillsammans med den som bevittnat situationen utreder genast; skriver en anmälan i DF respons a) skaffar sig information om vad som hänt b) pratar med flera vuxna c) pratar med det utsatta barnet/barnen d) tar kontakt med utövaren/utövarna .
4. Kontakt med vårdnadshavare till både den/de utsatte/a och förövaren/- na görs samma dag. Information ges om att arbetet redan är igång och att det följer förskolans handlingsplan (DF-respons).

5. Utifrån bedömning och sammanfattningen av händelsen sker; a) Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. b) Rutiner i verksamheten ses över, synliggörs och/eller ändras för att liknande händelser inte skall kunna inträffa. c) Handlingsplan skrivs för den enskilda individen. När handlingsplanen skrivs görs det av ansvarig personal tillsammans med barnet och hans/hennes Vårdnadshavare (om den sistnämnde inte kan/vill närvara skriver personalen Och barnet). Både för den/de som utfört kränkningen samt för den/de utsatta. Uppföljning bokas inom 3-5 dagar. d) Ev. anmälan till annan myndighet t.ex. polis, Sos, arbetsmiljöverket. De enskildes upplevelser av det inträffade är utgångspunkt för den bedömning av och utredning kring vad som hänt. Viktigt att klargöra att det aldrig finns någon rätt att kränka en annan människa, att alla människor har samma värde. Det finns aldrig en förmildrande omständighet att kränka.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagoger arbetar efter pedagogiska strukturer och har uppsikt över verksamheten både inomhus och utomhus, det ska alltid finnas en pedagog i närheten av barnen, de får aldrig lämnas ensamma.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och vårdnadshavare vänder sig i första hand till sin ansvarspedagog i arbetslaget.

Vårdnadshavare kan även vända sig till utvecklingsledare, förskolechef och ledningsgrupp.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn DF respons

1. Varje form av konflikt som uppmärksammas av en vuxen bearbetas direkt.
2. Vid misstanke om kränkning överlämnas misstanken till personal i den verksamhet barnet tillhör.
3. Ansvarig personal utreder genast; a) skaffar sig information om vad som hänt b) pratar med flera vuxna c) pratar med det utsatta barnet/barnen d) tar kontakt med utövaren/utövarna
4. Ansvarig personal vänder sig direkt till utvecklingsledare/arbetslagschef/förskolechef och informerar om händelsen. Utvecklingsledare/arbetslagschef/förskolechef avgör här vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser som skall tillsättas. Samtalen ska ske med en och en och det är viktigt att poängtera att detta är ett SAMTAL.
5. Kontakt med vårdnadshavare till både den/de utsatte/a och förövaren/- na görs samma dag. Information ges om att arbetet redan är igång och att det följer förskolans handlingsplan.
6. Utifrån bedömning och sammanfattningen av händelsen sker; a) Berörda parter(barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. b) Rutiner i verksamheten ses över, synliggörs och/eller ändras för att liknande händelser inte skall kunna inträffa. c) Handlingsplan skrivs för den enskilda individen. När handlingsplanen skrivs görs det

av ansvarig personal tillsammans med barnet och hans/hennes Vårdnadshavare (om den sistnämnde inte kan/vill närvara skriver personalen och barnet). Både för den/de som utfört kränkningen samt för den/de utsatta. Uppföljning bokas inom 3–5 dagar. d) Ev. anmälan till annan myndighet t.ex. polis, Socialtjänsten, arbetsmiljöverket. De enskildes upplevelser av det inträffade är utgångspunkt för den bedömning av och utredning kring vad som hänt. Viktigt att klargöra att det aldrig finns någon rätt att kränka en annan människa, att alla människor har samma värde. Det finns aldrig en förmildrande omständighet att kränka.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal DF respons?

Handlingsplan för konflikt/kränkande behandling mellan vuxen och barn: Om det är en vuxen som utsätter barn för kränkning, tar den som uppmärksammat detta omedelbar kontakt med förskolechefen. a) Förskolechefen informerar den vuxne. b) Arbetslagschef/förskolechefen meddelar vårdnadshavarna. Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. d) En handlingsplan skrivs med uppföljning inom 3–5 dagar. e) Beroende på kränkningens art kan ev. anmälan till annan myndighet t.ex. polis bli aktuell.

Handlingsplan för konflikt/kränkande behandling mellan barn och vuxen: Om det är ett barn som utsätter en vuxen för kränkning, tar den som uppmärksammat detta eller den vuxne själv omedelbar kontakt med förskolechefen. a) Förskolechefen meddelar vårdnadshavarna. b) Berörda parter (barn, vårdnadshavare, personal, förskolechef) kallas till ett möte där skriftlig dokumentation sker. c) En handlingsplan skrivs med uppföljning inom 3–5 dagar. d) Förskolechefen ansvarar även för att en stödplan för den vuxne upprättas. e) Beroende på kränkningens art kan ev. anmälan till annan myndighet t.ex. polis, Soc., arbetsmiljöverket bli aktuell.

Rutiner för uppföljning

Görs inom 3–5 dagar och även en månad efter händelsen. Ärendet avskrivs inte förrän den utsatte känner sig trygg och kränkningen helt upphört.

Rutiner för dokumentation

Arkivering. Finns i förskolans kassaskåp, samt en kopia till dem som deltagit i mötet. När det gäller handlingsplan skall kopia lämnas till det enskilda barnets vårdnadshavare.

Ansvarsförhållande

Förskolechef ansvarar för: a) Vilka insatser som skall vidtas och vilka resurser so ska tillsättas. b) Att informera/meddela personal och vårdnadshavare. c) Att tillsammans med personal och vårdnadshavare skriva handlingsplan. Personal ansvarar för: a) Att utreda vad som hänt, prata med det/de utsatta barnet/barnen och flera vuxna Samt ta kontakt med utövaren/utövarna. b) Att vid uppmärksammande av en kränkning omedelbart ta kontakt med förskolechefen. c) Att tillsammans med förskolechef och vårdnadshavare skriva handlingsplan.